

СИНТЕЗ ОПТИЧНО АКТИВНИХ 3-АЛКІЛ(АРИЛ)-1,4-ОКСАЗЕПАН-5-ОНІВ ТА ЇХ ПОХІДНИХ

Гусь Д. В.^{1,2}, Кучер О. В.^{2,3}, Смолій О. Б.³

¹Київський національний університет імені Тараса Шевченка
01601, Київ, вул. Володимирська, 64/13

²Epamine Ltd., вул. Червоноткацька, 78, Київ 02094, Україна

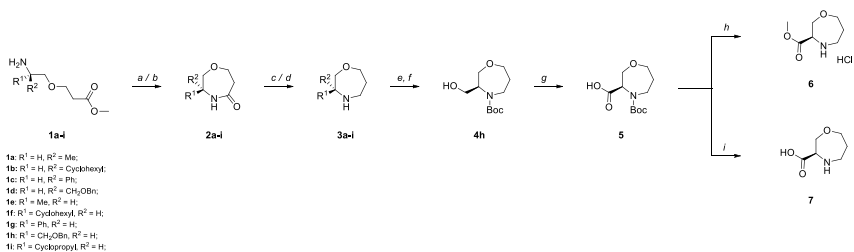
³Інститут біоорганічної хімії та нафтохімії НАН України

вул. Мурманська, 1, 02660, Київ, Україна

Smolii@bpci.kiev.ua

Останні роки похідні оксазепанів широко використовуються в лікуванні нейродегенеративних хвороб (зокрема, хвороби Альцгеймера) і метаболічних захворювань (діабет 2-го типу та ін.). Окрім того, їх похідні – оксазепани – є важливими синтетичними будівельними блоками.

Нами було досліджено методи отримання даних сполук шляхом як каталітичного ензиматичного внутрішньомолекулярного ацилювання, так і термічної циклізації.

a) neat, 120 °C, 3 h; b) Novozym 435, Dioxane, 40 °C, 24 h; c) **1a**, **1e**: $BH_3 \cdot Me_2S$, THF, 60 °C, 12 h; d) **1b-d**, **1f-i**: THF, LAH, 0 °C, 12h;
 e) Boc_2O , DCM, RT, 12h; f) H_2 , 40 bar, Pd/C, 16 h; g) $NaClO$, $NaClO_2$, TEMPO, 35 °C, H_2O / CH_3CN ; h) HCl / MeOH, 60 °C; i) H_2O , 100 °C, 12 h.

Обидва методи виявилися придатними для синтезу бажаних сполук, забезпечуючи виходи 35–60 %. Внаслідок проведення циклізації з хіральними аміноестерами **1** було отримано сполуки **2a-h** в оптично чистому вигляді.

Відновлення сполук **2a-h** алюмогідридом літію або диметилсульфідним комплексом борану приводило до утворення відповідних хіральных амінів з високими виходами.

Амін **3h** після ацилювання Бок-ангідридом і зняття бензильного захисту перетворюється на захищений аміноспирт **4h**. Подальше окиснення за Пінніком призводить до оптично чистої Бок-амінокислоти **5**. Кип'ятіння кислоти в метанольному розчині соляної кислоти приводило до утворення естеру **6**, в той час як її нагрівання у дистильованій воді – до амінокислоти **7**. Усі сполуки було отримано в оптично чистому вигляді і з високими виходами.